

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
„Проф. д-р Параскев Стоянов“

Ул. „Марин Дринов“ 55, Варна 9002, България
Тел.: 052/ 65 00 57, Факс: 052/ 65 00 19
e-mail: uni@mu-varna.bg, www.mu-varna.bg

MEDICAL UNIVERSITY - VARNA
"Prof. Dr. Paraskev Stoyanov"

55, Marin Drinov Str., 9002 Varna, Bulgaria
Tel.: +359 52/ 65 00 57, Fax: + 359 52/ 65 00 19
e-mail: uni@mu-varna.bg, www.mu-varna.bg

СТАНОВИЩЕ

От: Проф. д-р Антон Божидаров Тончев, д.м.н. – Катедра по анатомия и клетъчна биология, Медицински Университет "Проф. Д-р Параскев Стоянов" – Варна

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, докторска програма “Анатомия, хистология и цитология”.

Автор: Боян Димитров Първанов, Катедра по анатомия и клетъчна биология, Медицински университет – Варна (МУ - Варна)

Тема: Локализация и характеристика на прогениторни клетки по време на пренаталното развитие на зъб при човек

Научен ръководител: Проф. д-р Антон Божидаров Тончев, дмн; Катедра по анатомия и клетъчна биология, МУ – Варна.

1. Предмет на рецензиране

Със Заповед № Р-109-57/19.02. 2024 г. на Ректора на Медицински университет - Варна съм определен за член на Научно жури за провеждане на процедура по защитата на дисертационен труд на тема „**Локализация и характеристика на прогениторни клетки по време на пренаталното развитие на зъб при човек**” за придобиване на Образователна и научната степен (ОНС) „Доктор” в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, докторска програма “**Анатомия, хистология и цитология**”. Автор на дисертационния труд е Боян Димитров Първанов, Асистент в Катедрата по анатомия и клетъчна биология, Медицински Университет - Варна.

За целите на процедурата получих комплект с материали, който е в съответствие с чл. 71, ал. 1, ал. 2 и ал.4 от Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна за придобиване на ОНС „Доктор“ в МУ-Варна, както следва:

1. Дисертационен труд
2. Автореферат
3. Заявление до Ректора за разкриване на процедура по защита
4. Заповед за зачисляване
5. Автобиография с подпис на докторанта
6. Копие на диплома за завършено висше образование, образователно - квалификационна степен ОКС „Магистър“ с приложението към нея
7. Протокол от проведен изпит за докторантски минимум по специалност
8. Протокол от КС с положително решение за готовността за защита
9. Заповед за отчисляване с право на защита
10. Декларация за оригиналност
11. Декларация за достоверност на представените документи
12. Декларация за регистрация на профили в научни бази данни
13. Справка за сходство от програма за проверка на подобност от отдел „Издателска дейност“
14. Списък с публикациите, свързани с темата на дисертационния труд с подпис на докторанта
15. Копие на публикациите, свързани с темата на дисертационния труд
16. Справка за наличие на актуален профилс пълен списък на научните публикации в Google Scholar и ORCID.

Докторантът е приложил и 3 публикации свързани с дисертационния труд

Представените документи **покриват изискванията** на Закона за Развитие на академичния състав в РБ и Правилника на МУ-Варна за допускане до защита на ОНС „Доктор“.

Считам, че структурата и обемът на дисертационния труд са в съответствие с нормите за присъждане на ОНС „Доктор“.

2. Кратки биографични данни за дисертанта

Боян Димитров Първанов е роден в гр. Варна през 1988 г. Завършва Четвърта езикова гимназия във Варна, след което е приет и завършва „Дентална медицина“ в Медицински университет – София. Впоследствие завършва и “Здравен мениджмънт“ (2020 г.), и „Медицина“ (2022), и двете специалности - в Медицински университет – Варна. От 2015 г. е Асистент към Катедрата по анатомия и клетъчна биология в МУ-Варна. Придобива специалност „Анатомия, хистология и цитология“ през 2019 г. Участник в редица научни конгреси в България и чужбина. Владее английски и френски език. Член на Българското анатомично дружество.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Зъбите се развиват от зачатъци, които произхождат от повече от един зародишен лист: както от ектодерма, така и от мезодерма. Ето защо образуването на зъбната тъкан изисква взаимодействие и координация между различни клетъчни и генетични програми. Това определя изследването на механизмите на развитие на зъбните зачатъци за актуален медикобиологичен проблем. Във всички тъкани, ключова роля за пролиферацията и диференциацията на клетките играят ДНК-регулиращи протеини от фамилията на транскрипционните фактори. На два от тези транскрипционни фактора е посветен дисертационният труд на Боян Първанов.

Считам, че Целта и Задачите са ясно формулирани и изпълними.

4. Познаване на проблема

Уводът ясно мотивира необходимостта от изследвания в областта на дисертационния труд. В резюме са разгледани основни научни данни към момента по темата за прогениторните клетки при зъбни зародиши. Литературният обзор показва добро познаване на литературните източници по темата на дисертацията. **Оценявам положително** предварителните проучвания и анализи на дисертанта по темата на дисертационния труд.

5. Методика на изследването

За дисертационният труд са използвани човешки фетуси на възраст от 15 до 22 гестационни седмици (г.с.). За проучването се одобряват мъртви, спонтанно абортирани плодове, както и изкуствено предизвикани аборти по медицински показания. Не е включен материал от аборти по желание. Тъканен материал е получен след получаване на писмено съгласие от майката (пациента) след одобрение, получено от локалната етична комисия (МУ-Варна). В секцията, посветена на материалите и методите са съобщени всички хистологични методи на обработка на тъканите, визуализация на направените оцветявания, начини на околичествяване и статистическите методики за анализ.

Заключение: Материалите и методите са детайлно описани, по начин, който да позволи експериментите да бъдат повторени от независими изследователи.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Резултатите се простират върху 57 стандартни страници, онагледени с над 50 микрографии и графики. Фигурите са от добро качество и ясно визуализират тезите на дисертационния труд.

Последователно са представени резултатите касаещи локализацията и характеристиката на маркерите Ki67, GFAP, CD34, ZBTB16 и ZBTB20 в зъбните

зачатъци на различни стадии от развитието, с фокус върху прогениторните клетки по време на пренаталното развитие на зъби при хора.

Заключение: представените резултати са с добро качество и подкрепят тезите на дисертационния труд.

Дискусията отново демонстрира добрата литературна осведоменост и аналитично мислене на дисертанта. Собствените резултати са коментирани в светлината на кратък, но задълбочен синтез на познатите данни в литературата, поспециално ролята за прогениторните клетки в други органи на транскрипционните фактори ZBTB16 и ZBTB20.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Представеното изследване за първи път показва експресията на транскрипционните фактори ZBTB16 и ZBTB20 в клетки от развиващ се зъбен зародиш на човек. Работата на д-р Първанов демонстрира, че транскрипционните фактори ZBTB16 и ZBTB20 могат да послужат за маркиране на прогениторни или на диференцирани клетки в зъбния зародиш. За отбелязване са данни те, че транскрипционен фактор ZBTB20 бележи прогениторите на емал-продуциращите клетки в зъба, докато транскрипционен фактор ZBTB16 бележи зрелите емал-образуващи клетки.

Заключение: Считаю, че приносите са достатъчни за придобиване на ОНС „Доктор“.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Списъкът на публикациите, приложени към процедурата включва 3 публикации, които отговарят на изискванията на ЗРАСРБ за придобиване на ОНС „Доктор“.

9. Лично участие на автора

Като свидетел на работата на д-р Първанов по неговия дисертационен труд и публикации декларирам, че д-р Боян Първанов имаше централно лично участие във всеки етап от провеждането на представените в дисертацията изследвания, както и при написването на самия дисертационен труд.

10. Автореферат

Авторефератът на дисертационния труд е изготвен според изискванията на ПРАС на МУ-Варна и коректно отразява основните резултати на дисертационния труд.

11. Критични забележки и препоръки

Основните резултати от труда биха могли да се публикуват в международно списание с импакт фактор.

12. Лични впечатления

Считам, че д-р Боян Първанов притежава капацитет да развива и разширява своите научни интереси в областта на дисертационния труд, което ще има позитивен ефект върху неговата академична кариера.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Боян Димитров Първанов от Катедрата по анатомия и клетъчна биология на Медицински университет – Варна **е посветен на важен и актуален проблем**. Резултатите на дисертацията са оригинални и от интерес както за Морфологията, така и за Денталната медицина. **Според мен този труд напълно отговаря на ЗРАС на РБ и Правилника за РАС на Медицински Университет - Варна за придобиване на ОНС „Доктор“**. Ето защо аз ще гласувам положително и си позволявам да препоръчам същото на останалите

членове на уважаемото Научно Жури, определено със Заповед № Р-109-57/
19.02.2024 г. на Ректора на Медицински университет - Варна.

Изготвил становище:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Проф. д-р Антон Б. Тончев, д.м.н.
Катедра по анатомия и клетъчна биология
Медицински Университет – Варна

Варна, 11.03.2024г.